

HANDLINGSPLAN

Lærings- og mestringssenteret

Helse Møre og Romsdal

2020 - 2022

1. Innledning

Å sikre best mulig pasient- og pårørendeopplæring til flest mulig er målet til Lærings- og mestringssenteret (LMS) i HMR. Handlingsplan LMS Møre og Romsdal 2020 – 2022 er basert på Helse Midt-Norge RHF sin Handlingsplan for Opplæring av pasienter og pårørende 2017-2021, Helse Midt- Norges RHF sin *Strategi 2030* og *Veileder for Lærings- og mestringssenteret i HMR 2016-2020*.

Pasienter har lovfestet rett til informasjon og medvirkning. Dette innebærer blant annet rett til innsikt i egen helsetilstand, innholdet i behandlingstilbudet og innflytelse på selve behandlingen.

Pasientopplæring er en av fire hovedoppgaver i sjukehusa. Pr. i dag er dette en mindre prioritert oppgave ut fra ressursene som fins i HMR. LMS arbeider for at pasientopplæring blir en mer tydelig og sentral oppgave i HMR med bakgrunn i lovverk og fremtidens satsning for å skape pasientens helsetjeneste i HMR.

LMS i Helse Møre og Romsdal skal bidra til økt kvalitet på lærings- og mestringstilbud gjennom utvikling, kommunikasjon og opplæring av helsepersonell. Lærings- og mestringstilbudene skal legge til rette for at personer som har langvarige helseutfordringer, og deres pårørende og foresatte, tilegner seg kunnskap som kan bidra til mestring av egen livssituasjon. LMS sitt arbeid og lærings- og mestringstilbudene skal bygge på kunnskapsbasert praksis.

Brukermedvirkning er sentralt i alt arbeid ved LMS i HMR. *Standard metode, «arbeidsmetoden» til LMS, som betyr at alle kurs skal planlegges, gjennomføres og evalueres i et likeverdig samarbeid mellom fagpersoner og brukerrepresentanter/erfarne brukere.* Dette er med på å kvalitetssikre arbeidet og gjør at kursene blir mer tilpasset deltakere.

LMS arbeider for at pasientopplæring inngår i aktuelle pasientforløp, spesielt for de med langvarige helseutfordringer, og da er det også naturlig at pårørende får ta del i opplæringen. Det er de kliniske avdelingene som er ansvarlig for pasient- og pårørendeopplæring og LMS skal støtte klinikkene i planlegging, gjennomføring og evaluering av tilbud der det er behov, og spesielt i utvikling av nye tilbud. LMS skal også være rådgiver for ledelsen i Helse Møre og Romsdal HF innen pasient- og pårørendeopplæring.

Samhandling med kommunene innen dette fagfeltet skjer gjennom samhandlingsnettverkene for læring og mestring vedtatt av Overordnet Samarbeidsutvalg (OSU). Sentrale oppgaver der er blant annet å samhandle om kompetansehevende tiltak innen helsepedagogikk, fremme reell brukermedvirkning og arbeide for å få en oversikt over hverandres tilbud.

*Handlingsplanen skal gjennomgås på teammøter for LMS to ganger i året.

1.1 Mål

Målene sammenfaller med målene i Midt-Norge RHF sin Handlingsplan for Opplæring av pasienter og pårørende 2020-2022.

Handlingsplan for lærings- og mestringssenter HMR	Strategi 2030
1. Styrke opplæring av pasienter og pårørende	Vi skaper pasientens helsetjeneste
2. Øke kompetansen innen opplæring av pasienter og pårørende i spesialisthelsetjenesten og kommunene	Vi rekrutterer, utvikler og beholder høyt kompetent personell
3. Arbeide kunnskapsbasert og bruke teknologi som gjør opplæring for pasienter og pårørende mer tilgjengelig	Vi tar i bruk kunnskap og teknologi for en bedre helse
4. Styrke samarbeidet om opplæring av pasienter og pårørende med brukerorganisasjonene, kommunene og andre aktører	Vi er gode lagspillere

2. Satsningsområder

Del 2 av planen gjør rede for de konkrete tiltakene Lærings- og mestringssentret skal prioritere i planperioden.

2.1 Styrke fagområdet opplæring av pasienter og pårørende

2.1.1 Opplæring av pasienter og pårørende i standardiserte pasientforløp

Tiltak	Ansvarlig	Igangsatt
Samarbeide med forløpsansvarlig i HMR slik at pasient- og pårørendeopplæring blir en del i aktuelle pasientforløp	Espen og Toril	2020 kontinuerlig

2.1.2 Likeverdige helsetjenester

Tiltak	Ansvarlig	Igangsatt
Fortsette arbeidet med utviklingsprosjektet knyttet til kommunikasjon om minoritetshelse og diabetes type 2 i Molde	Astrid	2018
Bidra til å styrke universell utforming innen pasient og pårørendeopplæring med tanke på hørsel, syn og fysisk tilgjengelighet.	Ellen /alle	kontinuerlig

2.1.3 Riktig bruk av kodeverk

Tiltak	Ansvarlig	Igangsatt
Samarbeide med kodeansvarlig for å sikre riktig koding	Stein + Toril	2019
Informere om riktig kodebruk til helsesekretær og opplæringsansvarlige / kursledere.	alle	2018— kontinue rlig
Det skal hentes ut årlig rapport fra ansvarlige i helseforetaket i forhold til riktig bruk av kodeverk på pasient- og pårørendeopplæring.	Toril	2020

2.1.4 Riktig legemiddelbruk

Tiltak	Ansvarlig	Igangsatt
Arbeide for at fagfolk ved sykehusapotekene bistår med foredrag på kurs og evt. også invitere til å bli med i utviklingen av aktuelle kurs.	alle	kontinu erlig
Utvikle kurs i polyfarmasi i samarbeid med klinikker, brukerorganisasjoner og Sykehusapoteket?	Toril	2020

2.1.5 Styrke det psykiske aspektet innen lærings- og mestringstilbud

Tiltak	Ansvarlig	Igangsatt
Implementere psykisk helse i lærings- og mestringstilbud der det er aktuelt.	alle	kontinuerlig

2.2 Øke kompetansen innen opplæring av pasienter og pårørende i spesialisthelsetjenesten og kommunene

2.2.1 Planer og faglige nettverk

Tiltak	Ansvarlig	Igangsatt
Utarbeide kompetanseplan (oversikt og planer) for den enkelte ansatte ved lærings- og mestringssenteret	Lena og Toril	2020
Sørge for at det er kompetanseheving på interne samlinger for LMS	alle	kontinuerlig
Benytte møtearenaer i spesialisthelsetjenesten til å fremme	alle	kontinuerlig

pasient- og pårørendeopplæring.		
Arrangere 1-2 fagdager i året for kommuner, spesialisthelsetjenesten og brukerorganisasjoner/brukerrepresentanter (se punkt 2.4.1)	alle	hvert år

2.2.2 Helsepedagogikk

Tiltak	Ansvarlig	Igangsatt
Lærings- og mestringssenteret skal arrangere minimum et kurs i helsepedagogikk for ansatte i helseforetaket, brukerrepresentanter og kommuner	Stein og Toril	kontinuerlig
Følge opp nye opplæringstiltak som følge av kurs i helsepedagogikk (i.h.t. veileder)	alle	kontinuerlig
Utvikle modul for helsepedagogikk for Lis 2	Espen, Astrid og Toril	2018
Implementere regionalt «plattformdokument» i helsepedagogisk kompetanse	Stein og Toril	2020-21

2.3 Arbeide kunnskapsbasert og bruke teknologi som gjør opplæring mer tilgjengelig

2.3.1 Kontinuerlig forbedring

Tiltak	Ansvarlig	Igangsatt
PAM – videreføre arbeidet med bruk av PAM i relevante opplæringstiltak	LMS	2020-22
Bidra i å utarbeide felles/relevant evalueringsverktøy for lærings- og mestringstilbud for barn, ungdom og foresatte (i samarbeid med KKBU i HMR)	Stein	2020

2.3.2 Forskning, utvikling og innovasjon

Fagutvikling

Tiltak	Ansvarlig	Igangsatt
Bruke innsamlede PAM-data for å bidra til videreutvikling av pasient- og pårørendeopplæring	alle	2017

Forskningsformidling

Tiltak	Ansvarlig	Igangsatt
Rekruttere systematisk og aktivt til regionale- og nasjonale videokonferanser	alle	kontinuerlig
Videresende nyhetsbrev fra Jan Ole og NKLMH	alle	kontinuerlig

Utvikling:

Tiltak	Ansvarlig	Igangsatt
Utvikle tilbud til minimum 2 nye grupper (for eksempel minoritet, sansetapgrupper, pasientgruppe uten org. og grupper med stort opplæringsbehov), se også pkt 2.1.2. - Forslag: polyfarmasi, Morbus, Addison, Dystoni	alle	2020-2021

Innovasjon:

Tiltak	Ansvarlig	Igangsatt
Utvikle skype som læringsarena for kursansvarlige	Espen og Astrid	2020

2.3.3 Informasjonsutveksling, IKT og e-helse

Tiltak	Ansvarlig	Igangsatt
PP på web kurs	Jan Ole	
Systematisk oppsummering kunnskapsevaluering på kurs	alle	

2.4 Styrke samarbeidet om opplæring av pasienter og pårørende med brukerorganisasjonene, kommunene og andre aktører**2.4.1 Samhandling mellom spesialisthelsetjenesten og kommunen om opplæring av pasienter og pårørende**

Tiltak	Ansvarlig	Igangsatt
Benytte kunnskap om samarbeidsavtalene i pasient- og pårørendeopplæring og være pådriver for gjennomføring av avtalene for eksempel. I form av fagråd i arbeidet med delavtale 5	alle	2020
Evaluere nettverk for læring og mestring evt. erstattes av fagråd rundt samhandlingsavtale 5 og fremme saker om pasient- og pårørendeopplæring til Lokale samhandlingsutvalg.	alle	2020-21

2.4.2 Brukermedvirkning i opplæring av pasienter og pårørende

Tiltak	Ansvarlig	Igangsatt
Invitere oss inn på møte med brukerutvalget i HMR, når det er aktuelt.	Toril	2020
Arrangere møte med brukerorganisasjoner når det er aktuelt	alle	2020
Prosjekt brukerhistorier i HMR i samarbeid med FFO og SAFO – kurs for brukerrepresentanter	alle	2020
Fremme brukermedvirkning i samarbeid med kommunene, inkl. i fremtidige samarbeidsavtaler	alle	2020

2.4.3 Samarbeid med universitet og høyskoler

Tiltak	Ansvarlig	Igangsatt
Bidra med foredrag om LMS, pasient- og pårørendeopplæring og brukermedvirkning ved aktuelle høyskoler	alle	kontinuerlig
Oppfordre avdelinger som har studenter i praksis om å delta på kurs- og gruppetilbud for pasienter og pårørende.	alle	kontinuerlig
Tilby praksisplass for aktuelle studenter innen helse- og sosialfaglige utdanninger – vurdere ift ressurser	alle	kontinuerlig

2.4.4 Systematisering og bekjentgjøring av opplæringstiltak

Tiltak	Ansvarlig	Igangsatt
Informasjon om opplæringstiltakene skal være tilgjengelig til brukergruppene i en papirutgave og på websidene til HF og brukerorganisasjonene. Oppdateres jevnlig.	alle	kontinuerlig
Videreutvikle websidene til LMS/HMR slik at de blir lettere å finne kurstilbud	Jan Ole/alle	2020
Alle kurs blir presentert i egne brosjyrer	alle	kontinuerlig
Sende brosjyrene og katalogen til kommunene, legesentre, apotek, brukerorganisasjonene og andre aktuelle offentlige steder, både elektronisk og i papirformat	alle	kontinuerlig
Oppfordre avdelingene til å integrere aktivt kurs- og gruppetilbud i standardiserte pasientforløp – i.h.t. kapittel 2.1.1	alle	kontinuerlig
Publisere nyheter om kurs og LMS aktiviteter på websidene til LMS og Facebook. Et tydelig budskap formuleres og sendes Jan Ole.	Jan Ole og alle	kontinuerlig

Referanser:

Handlingsplan LMS Møre og Romsdal 2020 – 2022 er basert på Helse Midt-Norge RHF sin Handlingsplan for Opplæring av pasienter og pårørende 2017-2021.

30.06.2021